

Sylfaen Uned 21 y gogledd – Gwyliau

Nod: Adolygu ac ymestyn

Geirfa

antur	adventure	twristiaeth	tourism
cymdeithas rieni	parents' association	ysgol fabanod	infant school
sbectol haul	sunglasses		

adroddiad(au)	report(s)	niwl(oedd)	fog(s), mist(s)
cyhoeddiad(au)	announcement(s)	swyddog(ion)	officer(s)
darlithydd (darlithwyr)	lecturer(s)	sychwr gwallt	hair dryer
dyffryn(noedd)	valley(s)		

anturus	adventurous	gwag	empty
bodlon	willing; contented, satisfied	hen ffasiwn	old-fashioned
canolog	central	naturiol	natural
coll	lost	ychwanegol	additional

clirio	to clear
cyhoeddi	to announce

ar fai	to blame; at fault
--------	--------------------

Geiriau pwysig i mi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Gêm o gardiau

				
A	Pa mor bell wyt ti'n byw o'r ysbyty agosa?	Be fyddi di'n ei ddathlu nesa?	Cymhara ddau fis. Defnyddia -ach	Deuda rywbeth am dy gymdogion di.
2	Be wyt ti'n hoffi ei fwyta amser brecwast?	Cymhara'r tywydd heddiw a ddoe.	Pa mor hen ydy dy ffôn di?	Be wyt ti'n ei fwynhau am y Nadolig?
3	Pa fis ydy'r gwlypa yng Nghymru?	Pa un ydy dy hoff ffilm di?	Pa fwyd dwyt ti ddim yn ei hoffi?	Be ydy enw'r tŷ bwyta druta yn yr ardal?
4	Pwy ydy dy hoff ganwr/gantores di?	Deuda rywbeth am dy dŷ di pan oeddet ti'n blentyn.	Be ydy dy enw llawn di?	Pwy ydy'r ifanca yn dy deulu di?
5	Be ydy'r peth anodda am ddysgu Cymraeg?	Be wyt ti'n hoffi ei goginio?	Be ydy'r rhaglen deledu orau ar hyn o bryd?	Wyt ti ar-lein ar hyn o bryd?
6	Pa mor hir ydy dy daith di i'r gwaith?	Pa mor braf oedd hi ddoe?	Pa fis ydy'r oera yng Nghymru?	Oes 'na anifail dwyt ti ddim yn ei hoffi?
7	Pa waith yn y tŷ dwyt ti ddim yn ei hoffi o gwbl?	Pa mor aml wyt ti'n bwyta bwyd llysieuol?	Be wnest ti nos Sadwrn?	Cymhara ddwy dref. (prysur)
8	Cymhara ddwy siop. (drud)	Wyt ti'n hoffi dathlu Nos Galan? Pam?/Pam lai?	Sawl comediwr o Gymru wyt ti'n nabod?	Deuda rywbeth am dy gartref di.
9	Be doeddet ti ddim yn hoffi ei fwyta pan oeddet ti'n blentyn?	Cymhara ddau fwyd. (blasus)	Be wnest ti ddathlu ddiwetha?	Pa mor brysur fyddi di penwythnos nesa?
10	Pa fath o gerddoriaeth dwyt ti ddim yn ei hoffi?	Ym mha fis mae dy ben-blwydd di?	Pa un ydy dy hoff dŷ bwyta di?	Pa ddiod dwyt ti ddim yn ei hoffi?
Jac	Pwy ydy'r hena yn dy deulu di?	Be dwyt ti ddim yn ei fwynhau am y Nadolig?	Pa fath o ffilmiau dwyt ti ddim yn eu hoffi?	Deuda rywbeth am dy hoff le di yn yr ardal.
Brenhines	Be ydy'r peth pwysica wrth ddysgu Cymraeg?	Deuda rywbeth am un o dy ffrindiau di.	Pwy ydy'r person prysura wyt ti'n nabod?	Pa mor bell ydy'r orsaf drenau agosa o dy dŷ di?
Brenin	Pryd wyt ti hapusa?	Pa mor braf oedd hi mis Awst diwetha?	Pryd siaradest ti efo'r cymdogion ddiwetha?	Pa mor brysur oeddet ti penwythnos diwetha?

Adolygu – Gwrando, darllen ac ynganu

Gwrandewch ar y cyhoeddiadau. (Dach chi'n medru eu darllen nhw yr un pryd.) Lle fasech chi'n eu clywed nhw?

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Efo'ch partner, darllenwch yn uchel:

1. Mae menyn Fferm Abercastell yn dŵad yn syth o'r fferm i'r siop. Mae'n ffres, mae'n flasus ac mae'r pris yn rhesymol iawn! Edrychwch amdano fo yn eich archfarchnad leol. 🎵 Menyn Fferm Abercastell 🎵
2. Digwyddodd protest y tu allan i Neuadd y Sir heddiw. Roedd pum deg o fyfyrwyr yn anghytuno efo penderfyniad y Cyngor i gau adran Gymraeg y brifysgol ym mis Medi. Mi ddeudodd Mrs Mari Morgan, o'r brifysgol, fod y Cyngor ar fai yn cau adran mor dda, efo llawer mwy o bobl ifainc yn barod i ddechrau ar y cyrsiau y flwyddyn nesa.
3. Y trê'n nesa i gyrraedd ydy'r gwasanaeth saith munud wedi wyth i Gaergybi, yn galw yn Wrecsam, Caer, Prestatyn, Y Rhyl, Cyffordd Llandudno a Bangor. Mi fydd y trê'n yn cyrraedd Caergybi am hanner dydd. Cymerwch ofal wrth fynd ar y trê'n, mae bwlch rhwng y trê'n a'r platfform.
4. Dyma'r bwletin tywydd. Mi fydd hi'n oerach heddiw na ddoe, ac yn fwy gwyntog. Ond mae'r niwl wedi clirio dros nos ac mi fydd 'na ddigon o haul, efo'r tymheredd yn cyrraedd un deg saith gradd. Mwynhewch y penwythnos!
5. Mi fydd y ddrama 'Y Dyffryn du' yn dechrau mewn pum munud, felly wnewch chi gymryd eich seddau chi, os gwelwch yn dda? Diffoddwch eich ffonau symudol cyn mynd i mewn. Diolch.
6. Tawelwch, os gwelwch chi'n dda. Y person nesa i ganu ydy Ffion Philips o Ffostrasol. Mae Ffion yn mynd i ganu 'Ffal-di-ral-di-ral'. Diolch yn fawr. Ydy'r beirniad yn barod? Caewch y drysau, os gwelwch chi'n dda.

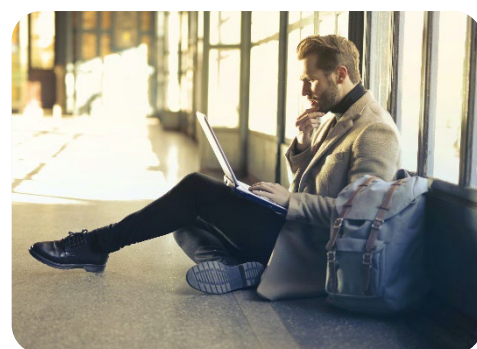
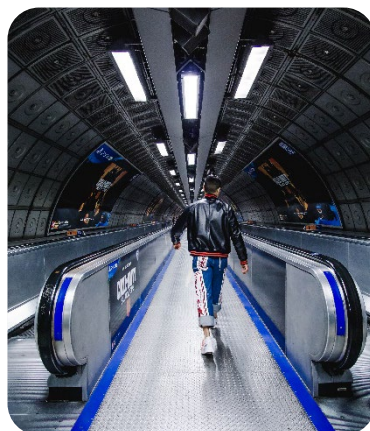
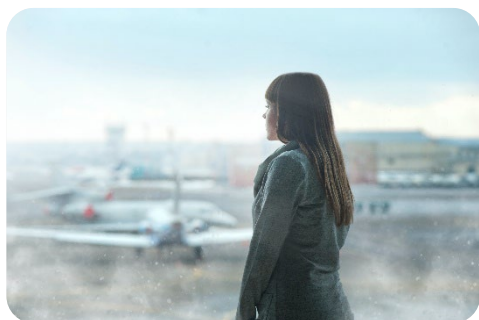
Adolygu - Llenwi bylchau

Efo'ch partner, llenwch y bylchau:

1. Mae hi'n (oer) heddiw na ddoe.
2. Lle 'r cyfarfod heno?
3. Pa mor ydy'r gantores? Pum troedfedd, dwy fodfedd.
4. Pwy tiwtor eich cwrs chi?
5. (aros) os gwelwch chi'n dda!
6. Pwy gweithio yn y banc bwyd heddiw?
7. Caffi Coch ydy'r caffi (da) yn y dre.
8.! (brysio) Mi fydd dy fws di yma mewn 5 munud!
9. Faint o'r gloch ddrama'n gorffen?
10. Be bod?
11. Gawn ni ofyn cwestiwn? (✓)
12. Wyt ti'n mwynhau'r gwyliau? (✗)

Gwyliau

Baled y Bagiau Coll – Mae Gareth, Ann a Geraint ym maes awyr Caerdydd.

Dyma Ann o Aberteifi,
Mae ei ches yn Lanzarote,
Efo Gareth o Gaerffili,
Mae ei fagiau yn Alicante.
Ond mae Geraint o Gaergybi
Wedi colli pawb o'r teulu:
Er ei fod o'n ôl yng Nghymru,
Mae pawb arall yn Miami!

Efo'ch partner, atebwch y cwestiynau:

Pwy sy wedi colli dillad?

.....

Be mae Gareth wedi ei golli?

.....

Pwy sy'n byw bella o Gaerdydd?

.....

Pwy sy'n byw agosa i Gaerdydd?

.....

Siaradwch

- Dach chi wedi colli rhywbeth ar wyliau?

Gwyllo 1 – Gwyliau antur

1. Dach chi'n mynd i wyllo darn am wyliau antur yn y gogledd. Ysgrifennwch eiriau dach chi'n meddwl byddwch chi'n clywed ar y fideo yn y blwch.

Gwylwch y fideo. Faint o'r geiriau glywoch chi?

2. Dyma bum gair newydd byddwch chi'n clywed yn y fideo:

antur

o fewn

chwarel

llyn

naturiol

Gwylwch y fideo eto a chywirwch y brawddegau. Mae 'na un broblem ym mhob brawddeg.

- Yn ôl Lonely Planet, mae De Cymru yn lle gwych ar gyfer gwyliau antur.
- Mae'r Wyddfa o fewn deg milltir i Glan-llyn.
- Mae 'na chwarel ym Mlaenau Ffestiniog ac ym Mangor.
- Llyn Tegid ydy'r llyn naturiol lleiaf yng Nghymru.

3. Gwylwch y ffilm eto. Ym mha drefn (*In which order*) mae'r gweithgareddau (*activities*) yn y lluniau'n codi?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Atebwch y cwestiynau:

i. Yn ôl y fideo, be ydy 'Lonely Planet'?

ii. Be sy'n dda iawn yng Nglan-llyn?

iii. Be dach chi'n medru wneud ar Lyn Tegid?

iv. Be ydy'r tair ffordd bosib o gyrraedd pen yr Wyddfa?

v. Be dach chi'n medru wneud yn y glaw yng Nglan-llyn?

vi. Pam mae'r ardal yn dda i ddysgwyr Cymraeg?

5. Mi fyddwch chi'n gwylio diwedd y fideo eto. Cyn gwylio, llenwch y bylchau efo'ch partner.

Os _____ hi'n bwrw glaw, mae llawer o _____ i wneud yng

Nglan-llyn, fel bowllo _____, dringo _____ ddringo, nofio yn

y _____, ac wrth gwrs ymweld _____ Bala a Llanuwchllyn.

Lle perffaith i ymarfer _____ Cymraeg.

6. Siaradwch:

- Be fasech chi'n licio wneud yng Nglan-llyn?
- Be fasech chi ddim yn hoffi wneud?

Dyma wybodaeth am wersyll Glan Llyn:

[Glan-llyn Outdoor Activity Centre \(urdd.cymru\)](http://urdd.cymru)

- Swyddog y Ganolfan:** Bore da, croeso i Aber-pwll.
- Carwyn Crac:** Bore da, dan ni yma ar wyliau am bythefnos.
- Swyddog y Ganolfan:** Da iawn. Lle dach chi'n aros?
- Carwyn:** Yn y parc carafanau ar y bryn.
- Swyddog y Ganolfan:** Braf iawn! Dach chi'n gweld y môr o'r garafán?
- Carwyn:** Nac ydan, dydy'r niwl ddim wedi clirio o gwbl.
- Swyddog y Ganolfan:** Beth bynnag, sut dw i'n medru eich helpu chi?
- Carwyn:** Be dw i'n medru ei wneud yma yn Aber-pwll?
- Swyddog y Ganolfan:** Mae 'na draeth enwog iawn yma, wrth gwrs, efo lle braf iawn i nofio.
- Carwyn:** Dw i ddim yn hoff o nofio yn y glaw. Oes 'na bwl nofio yma?
- Swyddog y Ganolfan:** Wel, nac oes, ond mae 'na bwl padlo ar y prom.
- Carwyn:** Dw i ddim yn lico padlo yn y glaw chwaith. Oes 'na sinema yma?
- Swyddog y Ganolfan:** Nac oes, ond dach chi'n medru benthyg DVDs o'r llyfrgell.
- Carwyn:** DVDs? Am hen ffasiwn! Oes 'na dafarn dda yn y pentre?
- Swyddog y Ganolfan:** Oes wir, y Llew Gwyn, efo bwyd blasus iawn.
- Carwyn:** O na, dw i wedi bod yna, doedden nhw ddim yn hoffi'r ci.
- Swyddog y Ganolfan:** Dach chi'n medru bwyta efo'r ci yn yr ardd gwrw.
- Carwyn:** Dw i ddim yn hoffi bwyta tu allan yn y glaw chwaith.
- Swyddog y Ganolfan:** Dach chi isio map gyda llefydd picnic da yn yr ardal?
- Carwyn:** Nac oes, wir! Dw i ddim yn dŵad i Aber-pwll ym mis Tachwedd eto!

Darllen

Efo'ch partner, darllenwch yr hysbysebion gwyliau ac atebwch y cwestiynau:

Llundain

2-4 Hydref

Dwy noson yng ngwesty'r Hilton
yng nghanol y ddinas.

Sioe nos Sadwrn.

£205

(ddim yn cynnwys brecwast, ond
mae ar gael am £9.50).

Caerdydd

22-25 Hydref

(hanner tymor yr ysgol).

Aros am dair noson yng ngwesty'r

Angel yng nghanol y ddinas

(gwely a brecwast).

Tocynnau ar gael i weld sioe yng
Nghanolfan y Mileniwm
(cost tocyn yn ychwanegol)

£210.

Stratford-Upon-Avon

5-8 Tachwedd

Nos lau, nos Wener a nos Sadwrn
mewn gwesty pedair seren
ychydig tu allan i'r dre.

Bws i'r theatr

£175

(gan gynnwys tocyn i'r theatr).

Paris

8-12 Tachwedd

Gwesty dwy seren yng nghanol
Paris am bedair noson.

Taith diwrnod i barc Eurodisney

£199

(gan gynnwys gwely, brecwast,
cinio a thocyn i Eurodisney).

1. Pa un ydy'r gwyliau hira?

.....

2. Pa wyliau fasai'n gyfleus i deulu efo plant? Pam?

.....

.....

3. Pa westy sy ddim yn ganolog?

.....

4. I gael be fasai'n rhaid i chi dalu mwy

a) yng Nghaerdydd?

b) yn Llundain?

Siaradwch

- Dach chi wedi bod i Lundain, i Baris neu i Stratford-upon-Avon?
- Be oeddech chi'n feddwl o'r llefydd yma?
- Pa un o'r gwyliau sy'n apelio atoch chi? Pam?
- Pa un o'r gwyliau sy ddim yn apelio atoch chi? Pam?

Gwyllo 2 – Mynd ar wyliau

1. Mi fyddwch chi'n clywed y geiriau yma yn y fideo:

ffodus
creigiau

Llydaw
Llydawes

treulio
gogleddol

Yr Unol Daleithiau
cartrefol

Parwch y gair â'r diffiniad (*definition*):

cartrefol

creigiau

ffodus

gogleddol

Llydaw

Llydawes

treulio

Yr Unol Daleithiau

ardal yng ngogledd Ffrainc

America

yn teimlo'n hapus i fod yn rhywle

lwcus

dach chi'n _____ amser mewn lle

dach chi'n medru dringo arnyn nhw ar lan y môr

yn y gogledd

hogan sy'n dŵad o Lydaw

2. Gwylwch y siaradwyr yn siarad am le maen nhw'n hoffi mynd ar wyliau. Ysgrifennwch ddwy ffaith am dri o'r bobol.

i) **Enw:**

a)

b)

ii) **Enw:**

a)

b)

iii) **Enw:**

a)

b)

3. Yn y fideo, dach chi'n clywed:

Siân: yr ymweliad yna oedd yr un **gorau oll**.

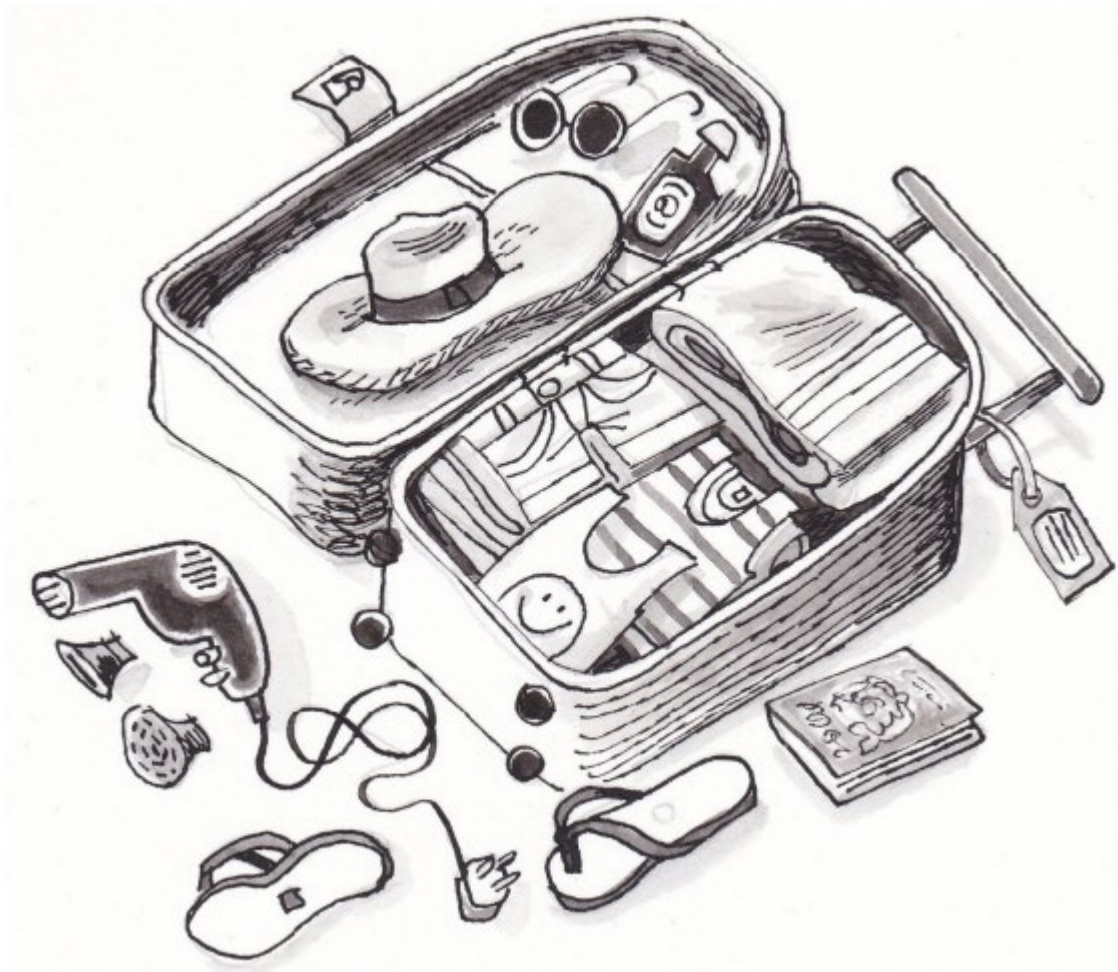
Siân: **Mi ddaru ni** dreulio mis yn crwydro o gwmpas yr Unol Daleithiau.

Siân: **Mi ddaru ni** gymryd trê.

Aneurin: **Sa i 'di bod** ers sbel fach.

Gwyliau

Efo'ch partner, deudwch be sy yn y ces.

Siaradwch

Mi fydd eich tiwtor chi'n gofyn i chi ddysgu un o'r cwestiynau yma. Gofynnwch y cwestiwn i bawb yn y dosbarth.

- Faint o'r pethau yma sy yn dy ges di fel arfer?
- Be sy bob amser yn dy ges di?
- Lle est ti ar dy wyliau diwetha?
- Lle fyddi di'n mynd ar dy wyliau nesa?
- Disgrifia'r lle mwya diddorol wyt ti wedi bod.
- Lle mae'r lle prysura wyt ti wedi bod?
- Lle faset ti'n hoffi mynd ar wyliau yn y dyfodol?
- Wyt ti'n licio mynd ar wyliau i lefydd newydd, neu wyt ti'n hoffi mynd yn ôl i'r un lleoedd?

Gwranddo

Gwrandewch ar yr eitem ac atebwch y cwestiynau:

1. Mae Hanna isio i bobl eraill...

- i) siarad amdani hi.
- ii) aros gartre
- iii) edrych ar y teledu
- iv) ddŵad i chwarae bingo

☐

2. Erbyn hyn, mae hi'n mynd i'r bingo...

- i) bob nos.
- ii) efo hen ffrind.
- iii) i chwilio am ŵr.
- iv) ar ei phen ei hun.

☐

3. Mae Hanna wedi ennill...

- i) potel o siampên.
- ii) dim byd.
- iii) gwyliau yn Florida.
- iv) llawer o bres.

☐

4. Yn y briodas, roedd...

- a) teulu a ffrindiau.
- b) ffrindiau o'r bingo.
- c) gweithwyr o'r ysbyty.
- d) cacen arbennig.

☐

5. Dydy John ddim yn mynd i'r bingo achos...

- a) mae o'n casáu bingo.
- b) mae o yn y gwaith.
- c) mae o'n chwarae golff.
- d) does gynnyn nhw ddim pres.

☐

6. Mae'r bingo yn Aberefail...

- a) ddwywaith yr wythnos.
- b) bob nos.
- c) ar y penwythnos.
- d) dair gwaith yr wythnos.

☐

a) Atebwch:

Pwy ydy Alejandro?

Be fydd gwaith Alejandro?

Pa mor hir oedd gwyliau Anti Mair?

b) Gwrandewch am:

Dach chi'n ôl i aros?	<i>Are you back to stay?</i>
ambell waith	<i>sometimes</i>
ar ôl yr holl deithio	<i>after all the travelling</i>

c) Cyfieithwch:

We must live somewhere.

We enjoy travelling a lot.

So, where was the best country?